

07193001 számú Alapozó- és közműgépkezelő megnevezésű szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

1. A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

- 1.1 Megnevezése: Alapozó- és közműgépkezelő
- 1.2 Ágazat megnevezése: Gépészet
- 1.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 0719 Máshova nem sorolt általános műszaki (mérnöki) képzés

2. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés

- 2.1 Megnevezése: Alapozó- és közműgépkezelő
- 2.2 Szintjének besorolása
 - 2.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 3
 - 2.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 3
 - 2.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 3

3. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:

- 3.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.
- 3.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály: 21/2010. (V. 14.) NFGM rendelet

4. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

Az alapozó- és közműgépkezelő a rábízott gépeket (cölöp- és szádfalvédő berendezés, kőzet- és talajfűró berendezés, réselőberendezés, alagsóvezető gép, csősajtoló berendezés, dréncső-, kábel- és kompletcső-fektető berendezés, talajvízszint-süllyesztő aggregát) az előírásoknak megfelelően működteti.

Gyakran az alapszintű karbantartói munkákat is ellátja, illetve rendben és tisztán tartja a felügyelete alá tartozó gép környezetét, vezeti a géphez tartozó munkanaplót.

A munkakörben fontos elvárás a pontosság, a feladatkövetés és a monotóniatűrés.

5. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:

5.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll: nem

5.1.1 Az oltalom típusának megjelölése: -

5.1.2 Nyilvántartó hatóság: -

5.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma: -

6. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

6.1 Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

6.2 Szakmai előképzettség: -

6.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges

6.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: -

7. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

7.1 Minimális óraszám: 40 óra

7.2 Maximális óraszám: 60 óra

8. A szakmai követelmények leírása:

8.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
Tanulmányozza azokat a rendelkezésre álló dokumentumokat, amelyek a feladat ellátásához szükségesek.	Ismeri a gépkezelő rendelkezésére álló információs anyagokat a munkagépével kapcsolatban. Tisztában van azzal, hogy milyen előírások vonatkoznak ezekre a dokumentációkra. Tudja, hogy mi a gépkezelő teendője ezekkel kapcsolatban.	Fontosnak tartja a műszaki dokumentációban szereplő előírások figyelembevételét.	Felelősséget vállal az ellenőrző munka pontosságáért, szakszerűségéért.

Végrehajtja a munkaterület és a gép üzembiztonsági ellenőrzését.	Ismeri a munkaterület kialakításának előírásait, a biztonságos munkavégzés szabályait és feltételeit. Összefüggéseiben átlátja a munkafolyamatot, és ismeri az ahhoz szükséges munkaterületet. Ismeri a gépek működéseinek üzembiztonsági feltételeit.	Fontosnak érzi a rendezett munkakörnyezet kialakítását, a gépek üzembiztonságát. Igényes a munkájára, törekszik a rendezett munkaterület fenntartására.	Önállóan biztosítja a rendezett munkaterületet a folyamatos munkavégzéshez. Felelősséget vállal az ellenőrző munka pontosságáért, szakszerűségéért.
Elvégzi a gép próbáját, üzembe helyezését.	Tudja, hogy milyen ellenőrzési teendői vannak a gépkezelőnek a műszak megkezdése előtt. Ismeri a műszakos vizsgálat menetét.	Betartja a gépek kezelési és karbantartási utasításában foglaltakat.	Vállalja a döntései következményeit.
Üzemszerű feladatokat hajt végre a cölöp- és szádfalvédő berendezéssel, közet- és talajfúró berendezéssel, réselőberendezéssel, alagsövező géppel, csősajtoló berendezéssel, dréncső-, kábel- és komplettcső-fektető berendezéssel, talajvízszint-süllyesztő aggregáttal. Ha a gép arra alkalmas, szükség esetén helyváltoztatást végez a munkavédelmi előírások betartásával.	Ki tudja választani az adott feladat végrehajtására legalkalmasabb gépet. Tudja, hogy milyen műveleteket lehet végrehajtani a cölöp- és szádfalvédő berendezéssel, közet- és talajfúró berendezéssel, réselőberendezéssel, alagsövező géppel, csősajtoló berendezéssel, dréncső-, kábel- és komplettcső-fektető berendezéssel, talajvízszint-süllyesztő aggregáttal. Ismeri a gépek helyváltoztatási módjait, a vonatkozó biztonságtechnikai előírásokat.	Törekszik a megfelelő, megbízható és a lehető leggazdaságosabb feladatvégrehajtást biztosító gép kiválasztására.	Felelős a gép biztonságos és gazdaságos üzemeltetéséért, szükség esetén önálló döntést hoz.
Kezeli, működteti a cölöp- és szádfalvédő berendezést, közet- és talajfúró berendezést, réselőberendezést, alagsövező gépet, csősajtoló berende-	Ismeri a cölöp- és szádfalvédő berendezés, közet- és talajfúró berendezés, réselőberendezés, alagsövező gép, csősajtoló berendezés, dréncső-, kábel- és komplettcső-	Szakszerűen és pontosan követi a gépek kezelésének előírásait.	A rábízott gépet önállóan és teljes felelősséggel kezeli.

zést, dréncső-, kábel- és komplettsőfektető berendezést, talajvízszint-süllyesztő aggregátot.	fektető berendezés, talajvízszint-süllyesztő aggregát szerkezeti felépítését és az ezekkel végrehajtható műveleteket. Tudja kezelni ezeket a gépeket.		
Üzemen kívül helyezi, leállítja, és ha szükséges, rögzíti, illetve lezárja a cölöp- és szádfalvédő berendezést, közet- és talajfúró berendezést, réselőberendezést, alagsóvezető gépet, csósajtoló berendezést, dréncső-, kábel- és komplettsőfektető berendezést, talajvízszint-süllyesztő aggregátot.	Tudja, hogy milyen ellenőrzési teendők vannak a gépkezelőnek a műszak befejezésekor, hogyan történik a gépek üzemen kívülre helyezése. Ismeri a műszakos vizsgálat menetét.	Szakszerűen és pontosan követi a gépek kezelésének előírásait.	A rábízott gépet önállóan és teljes felelősséggel kezeli.
Elvégzi a gépen az előírt karbantartási munkákat, kisebb javításokat.	Ismeri az adott gép felépítését, működését, hajtási rendszerét. Ismeri a karbantartások, kisebb javítások személyi és tárgyi feltételeit. A gépkönyv alapján tudja választani az ahhoz szükséges eszközöket, anyagokat, és végre tudja hajtani a munkaműveleteket. Érti a gépkönyv tartalmát, gépkönyvi ábrákat, jelöléseket.	Elkötelezett a szerelési technológia fegyelmezett betartása iránt.	Felelősséget vállal a karbantartási munka pontosságáért, szakszerűségéért.
A gépekhez kapcsolt informatikai, számítástechnikai eszközöket, ha a gép ezekkel rendelkezik, kezeli, felügyeli.	Alapvető számítástechnikai ismeretekkel rendelkezik.	Biztonságosan kezeli az informatikai eszközöket.	Önállóan végzi tevékenységét, de szükség esetén segítséget kér.
Elvégzi az adminisztrációt, vezeti a gépnaplót.	Ismeri a gépkezelő által elvégzendő információs feladatokat. Ismeri a gépnapló veze-	Pontos, precíz adminisztrációs munkát végez. Magára nézve köte-	A dokumentációkezelést felelősséggel végzi. Szükség esetén se-

	tésének szabályait.	lezőnek tartja az adatszolgáltatás időben történő teljesítését.	gítséget kér az idegen nyelvű dokumentációk, gépkönyvek értelmezéséhez.
Alkalmazza a munka-, baleset-, tűz- és környezetvédelmi szabályokat.	Ismeri a tűz-, környezet- és munkavédelmi előírásokat. Ismeri a gépkezelőt és környezetét érő hatásokat, terheléseket, valamint azok csökkentésének, megszüntetésének módjait, lehetőségeit.	Elkötelezett a tűzvédelmi, biztonságtechnikai és környezetvédelmi előírások betartása iránt. Tisztában van az alapvető erkölcsi és közösségi értékekkel, az alapvető állampolgári jogokkal és kötelességekkel.	Önállóan dönt a környezet- és tűzvédelmi feltételek megfelelőségéről.

8.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem

Az elméleti oktatás zárt rendszerű elektronikus távoktatás keretében is megszervezhető.

A szakmai gyakorlati képzés idejébe a foglalkoztató cég vezetője által kiadott, cégszerűen aláírt gyakorlati időről szóló igazolás alapján igazolt gyakorlati idő beszámítható maximum 60%-ban. A gyakorlati idő beszámítás vizsgázónként értendő.

9. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszereshető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

Az alapozás, közműépítés gépcsoportjába tartozó géptípusokat az építőiparban alapozás, közműépítés során használják. Az építőipar a gazdaság egyik húzóágazata. A kifogástalan minőséget igénylő feladatokra csak megfelelő gyakorlottsággal és nagyfokú önállósággal rendelkező gépkezelőket lehet alkalmazni, akik tanúsítvánnyal is elismert szakértelemmel rendelkeznek.

10. A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

10.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek igazolásáról a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek:

10.2 Írásbeli vizsga

10.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Az alapozó- és közműgépkezelő feladatai

Szakmai teszt: legalább 20 db feleletválasztásos tesztkérdés legalább négy válaszlehetőséggel.

Gépészeti munkabiztonság, tűz – és környezetvédelem: legalább 5 kérdés

Gépkezelők általános ismeretei: legalább öt kérdés

Gépkezelők általános ismeretei: legalább 10 kérdés

A teszt a teljes elméleti tananyagot felöleli.

Gépészeti munkabiztonság, tűz – és környezetvédelem

- Munka- és balesetvédelmi ismeretek
- Tűz- és környezetvédelmi ismeretek
- Elsősegély nyújtási alapismeretek
- Egyéni és csoportos védőeszközök fajtái, használatuk
- Munkavégzés szabályai

Gépkezelők általános ismeretei

- Belsőégésű motorok csoportosítása, felépítése, rendszerei (hűtő-, kenő-, üzemanyag-ellátó), üzemeltetése, karbantartása
- Forgómozgást végző gépelemek
- Hajtások
- Elektromosság alapfogalmai
- Elektromos szerkezetek felépítése, üzemeltetése
- Villamos akkumulátorok fajtái, töltése-, karbantartása
- Hidraulikus és pneumatikus rendszerek felépítése, működése-, üzemeltetése, karbantartása

Gépkezelési ismeretek

- Alapozás gépeinek felépítése, működése-, üzemeltetése, karbantartása
- Cölöp és szádfal védőberendezés
- Közet Réselő berendezés - és talajfúró berendezés
- Közműépítés gépeinek felépítése, működése-, üzemeltetése, karbantartása
- Alagcsövező gép
- Csősajtoló berendezés
- Dréncső, kábel és komplett csőfektető berendezés
- Talajvízszint süllyesztő aggregát

10.2.2 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

10.2.3 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 20%

10.2.4 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az értékelés %-ban történik, majd ennek átváltása osztályzattá az alábbiak szerint:

80 – 100 %	jeles (5)
60 – 79 %	jó (4)
50 – 59 %	közepes (3)
40 – 49 %	elégséges (2)
0 – 39 %	elégtelen (1)

A feladatlapon javítás nem fogadható el.

Az írásbelit úgy kell összeállítani, hogy a

Gépészeti munkabiztonság, tűz – és környezetvédelem: max. 25%-ot

Gépkezelők általános ismeretei: max. 25%-ot és a

Gépkezelők általános ismeretei: max. 50%-ot jelenthet.

10.2.5 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

10.3 Projektfeladat

10.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Az alapozó- és közműgépek kezelése

10.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A gyakorlati feladatot a vizsgázó egy gépen hajtja végre.

A vizsgázó

- áttekinti a feladat ellátásához szükséges dokumentumokat,
- szükség esetén bejegyzést tesz a gépnaplóba,
- használja az előírt egyéni és csoportos védőeszközöket,
- műszakkezdés előtti biztonsági és üzemi ellenőrzéseket hajt végre,
- a biztonsági előírásoknak megfelelően telepíti, stabilizálja a gépet,
- alapozó-, közműgépet működtet, és azzal munkavégzést hajt végre.

Alapozás gépei

- Cölöp és szádfal védőberendezés
- Közvet Réselő berendezés - és talajfúró berendezés

Közműépítés gépei

- Alagcsövező gép
- Csősajtoló berendezés
- Dréncső, kábel és komplett csőfektető berendezés
- Talajvízszint süllyesztő aggregát

A feladatot úgy kell meghatározni, hogy mindkét gépcsoportból egy-egy gépet kezeljen, azzal a gépre jellemző munkát végezzen.

10.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 20 perc

10.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 80%

10.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Áttekinti a feladat ellátásához szükséges dokumentumokat.	5%
Szükség esetén bejegyez az emelőgép naplóba. Ha ez szükséges és nem teszi meg a pont nem jár.	5%
Használja az előírt egyéni és csoportos védőeszközöket.	5%
Műszakkezdés előtti biztonsági és üzemi ellenőrzéseket hajt végre.	15%
A biztonsági előírásoknak megfelelően telepíti, stabilizálja a gépet.	10%
Alapozó- és közműgépet működtet, és azzal munkavégzést hajt végre.	60%

10.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerzhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

10.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

Az érvényben lévő jogszabályi előírásoknak megfelelően.

10.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

- alapozó- és közműgép
- gépápoló eszközök
- szerelékek, tartozékok
- rögzítőeszközök
- egyéni védőeszközök a munkavédelmi előírások szerint
- az alapozó- és közműgéphez tartozó okmányok

10.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

10.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:

A projektfeladat elvégzéséhez a vizsga szervezője feladatlírást biztosít, amely elősegíti a feladat pontosabb végrehajtását. Az értékelést értékelőlap segíti.

10.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: -

11. A szakmai képzés megszervezéséhez kapcsolódó különös, egyedi, speciális feltételek
